

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף of ביצה.
Some of the topics we will learn about today include:

More discussion about various actions and activities which are forbidden on Yom Tov - and the permissible ways to perform them on Yom Tov

The איסור of separating תרומות ומעשרות on Shabbos and Yom Tov

A

More discussion about various activities which are forbidden on Yom Tov and the permissible ways to perform them on Yom Tov

The איסור of separating תרומות ומעשרות on Shabbos and Yom Tov

B

The concept of למעשר, as well as נגמרה מלאכתן, related to produce and separating תרומות ומעשרות - and various ramifications in Halacha to when one may eat from produce even before תרומות ומעשרות were separated.

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

טרפה

An animal which has some of its critical organs damaged may not be eaten even if slaughtered according to Halacha. The signs of טרפות were received by Moshe Rabeinu למשה, and there are 18 categories of טרפות which render an animal a טרפה.

קביעה למעשר

Any produce that must be Maasered may not be eaten Achilas Keva before its Terumos and Ma'asros have been removed or designated. It may, however, be eaten b'Achilas Ara'i (as a "snack," not as a meal) until it becomes "Hukba l'Ma'aser" (designated for tithing) through an action that demonstrates the final preparation of the fruit for eating. After it is Hukba l'Ma'aser, it is forbidden to eat even b'Achilas Ara'i before the תרומות ומעשרות have been separated.

There are many actions that can designate fruits as Hukba l'Ma'aser, such as cooking the fruit, designating the fruit to be eaten on Shabbos, separating Terumah from the fruit, bringing the fruit into the owner's yard, or bringing the fruit to sell in the market.

B

The concept of הוקבע למעשר, as well as נגמרה מלאכתן, related to produce and separating תרומות ומעשרות

טרפה

קביעה למעשר

C **טבל**
 After a crop is harvested and brought to the owner's house or yard, the produce is called Tevel until he separates Terumos and Ma'asros from it. He first must separate Terumah from the crop, which he gives to a Kohen. After Terumah is removed from the produce, one tenth of the produce that remains is designated as "Ma'aser Rishon," and given to a Levi. The Levi, in turn, must separate one tenth of his Ma'aser Rishon as Terumas Ma'aser, which is also given to a Kohen.
 The produce may not be eaten until both Terumos have been removed. One who eats טבל is חייב מיתה בידי שמים.
 A second מעשר is separated from the remaining produce every year after Ma'aser Rishon has been separated. In the first, second, fourth and fifth years מעשר שני is separated and brought to be eaten in ירושלים. In the third and sixth years of the 7-year Shemittah cycle Ma'aser Ani is separated and given to the poor.

טבל מוכן הוא אצל שבת

Tevel is not Muktzah Machmas Gufo, in and of itself. It is Muktzah Machmas Isur, being that the Chachamim prohibited taking Terumos and Maasros on Shabbos. If a person violates the Isur and separates the Terumos and Ma'asros, the produce is no longer Muktzah Machmas Isur and may be eaten on Shabbos.

1 So let's review.....

The Gemara begins by presenting two unrelated cases, which will result in questions regarding hilchos Yom Tov.

תנן התם

דרסה או שטרפה בכותל או שרצתה בהמה ומפרכת ושהתה מעת לעת ושחטה כשרה

If an animal was stepped on or thrown, or badly beaten or mauled by another animal, and severely wounded, however the animal survived 24 hours, and was then slaughtered, it is Kosher. א"ר אלעזר בר ינאי משום ר' אלעזר בן אנטיגנוס צריכה בדיקה It requires an internal examination to make sure that major internal organs were not damaged.

1 תנן התם
דרסה או שטרפה בכותל
או שרצתה בהמה ומפרכת
ושהתה מעת לעת ושחטה
כשרה
If an animal was mauled or severely wounded but lived for 24 hours
א"ר אלעזר בר ינאי
משום ר' אלעזר בן אנטיגנוס
צריכה בדיקה
It requires an internal examination to make sure that major internal organs were not damaged

2 Rashi explains that there are two possible injuries that would render the animal טרפה:

ריסוק אברים - The internal organs were dislodged from violent trauma to the body. We must be concerned about ריסוק אברים even if an internal examination shows no apparent injury. The Chachamim knew from משה מסיני that if ריסוק אברים occurred, the animal cannot survive 24 hours. Therefore, by waiting 24 hours, this concern is eliminated.

טרפות - One of the critical internal organs were damaged, which an animal cannot survive 12 months. The internal examination determines and eliminates this possibility.

2 Rashi explains...
There are two possible injuries that would render the animal טרפה:
2 טרפות
1 ריסוק אברים
a critical internal organ is damaged the animal cannot survive 12 months
dislodged internal organs cannot survive 24 hours
The internal examination determines and eliminates this possibility
by waiting 24 hours this concern is eliminated

3 בעא מיניה ר' ירמיה מרבי זירא מהו לשחטה ביום טוב מי מחזקין רעותא ביום טוב או לא

May such an animal be slaughtered on Yom Tov, as perhaps it is in fact a טרפה, and the שחיטה on Yom Tov will have been for naught?

Rebbe Zeira wants to prove from our Mishna that it is אסור:

אין מלבנין את הרעפים לצלות בהן והוינן בה מאי קא עביד ואמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הכא ברעפים חדשים עסקינן מפני שצריך לבדקן

We may not heat up new clay roof tiles, as they haven't proven themselves and might crack, making the heating process superfluous, and thus אסור on Yom Tov.

3 בעא מיניה ר' ירמיה מרבי זירא מהו לשחטה ביום טוב מי מחזקין רעותא ביום טוב או לא
?
Rebbe Zeira wants to prove from our Mishna that it is אסור
We may not heat up new clay roof tiles, as they haven't proven themselves and might crack making the heating process superfluous, and thus אסור on Yom Tov
אין מלבנין את הרעפים לצלות בהן והוינן בה מאי קא עביד ואמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הכא ברעפים חדשים עסקינן מפני שצריך לבדקן

4 אמר ליה אנן מפני שצריך לחסמן מתנינן לה
 אחד מביא את האור ואחד מביא את העצים
 ואחד שופת את הקדרה ואחד מביא את המים
 ותקון מנא. As such, our Mishna cannot serve as proof to
 Rebbe Yirmiah's questions about Shechting a טרפה on Yom
 Tov.

4 אמר ליה אנן מפני שצריך לחסמן מתנינן לה
 the reason for the איסור is that the heating
 completes the tile, which is תיקון מנא

5 The gemara brings another case for which our Mishna will be
 brought as proof to resolve a question:
 תניא
 אחד מביא את האור ואחד מביא את העצים
 ואחד שופת את הקדרה ואחד מביא את המים
 ואחד נותן בתוכו תבלין ואחד מגיס
 כולן חייבין
 If several people take part in a cooking process on Shabbos, one
 person provides the flame, another the wood, a third places the
 pot on the stove, a fourth pours in the water, yet another adds
 spices, and another stirs, they are all חייב for מלאכת בישול on
 Shabbos.

5 תניא

ואחד	ואחד	ואחד	ואחד	ואחד	ואחד
מגיס	נותן	מביא	שופת	מביא	מביא
	בתוכו	את	את	את	את
	תבלין	המים	הקדרה	העצים	האור

כולן חייבין
 If several people take part
 in a cooking process on Shabbos
 they are all חייב for מלאכת בישול on Shabbos.

6 The gemara asks:
 בשלמא כולהו קא עבדי מעשה
 אלא שופת את הקדרה מאי קא עביד
 The one who places the empty pot on the stove, what איסור has
 he performed?
 אמר רבי שמעון בן לקיש
 הכא בקדרה חדשה עסקינן
 ומשום לבון רעפים נגעו בה
 This is referring to a new pot, and putting it on the fire
 completes it, similar to the heated roof tiles of our Mishna.
 =====

6 בשלמא כולהו קא עבדי מעשה
 אלא שופת את הקדרה מאי קא עביד
 The one who places the empty pot on the stove
 what איסור has he done?
 אמר רבי שמעון בן לקיש
 הכא בקדרה חדשה עסקינן
 ומשום לבון רעפים נגעו בה

7

ת"ר תנור וכירים חדשים הרי הן ככל הכלים הנטלין בחצר
 One may move an oven on Shabbos, since it has permissible uses such as to store things inside of it, אבל אין סכין אותם שמן ואין טשין אותן במטלית
 However one may not, even on Yom Tov, smear it with oil or rub it with a cloth.
 ואין מפיגין אותן בצונן כדי לחסמן ואם בשביל לאפות הרי זה מותר
 It is forbidden to cool the oven with cold water if this is done to strengthen the walls of the oven. However it is permitted if this is done to prevent the bread from getting burned.

The Gemara continues:

תנו רבנן
 מולגין את הראש ואת הרגלים ומהבהבין אותן באור
 אבל אין טופלין אותם בחרסית ולא באדמה ולא בסיד
 One may boil the head or feet of a chicken in boiling water on Yom Tov in order to remove the hair, or singe it with fire. However, one may not smear them with lime or earth to remove the hair, as this is how tanners work, and this appears as a forbidden act on Yom Tov
 ואין גוזזין אותן במספרים
 Nor may one remove the hair with scissors, as this appears as if he wants the hair.
 ואין גוזזין את הירק בתספורת שלו
 One may not cut the leaves off vegetables with the clippers with which one usually cuts the vegetables from the ground, as this would appear as though he cut them from the ground on Yom Tov.
 אבל מתקנין את הקונדס ואת העכביות
 One is permitted to prepare even vegetable which entail a large amount of effort.

ומסיקין ואופין בפורני ומחמין חמין באנטיכי
 One may use a פורני - a large oven, or an אנטיכי - a large water urn on Yom Tov if he needs the larger capacity, even though it requires greater effort on Yom Tov

8

ת"ר אין נופחין במפוח אבל נופחין בשפופרת
 One may not fan the flames of a fire using bellows since that is a more professional tool and appears as a מעשה אומן, but one may fan the flames by blowing through a tube, which is not considered a מעשה אומן.

ואין מתקנין את השפוד ואין מחדדין אותו
 Similarly one may not fashion a spit to use for roasting on Yom Tov, nor may one sharpen an existing one, as this is considered תיקון כלי, which is forbidden on Yom Tov.

7

תנו רבנן
תנור וכירים חדשים הרי הן ככל הכלים הנטלין בחצר
 אבל אין סכין אותם שמן ואין טשין אותן במטלית
 ואין מפיגין אותן בצונן כדי לחסמן ואם בשביל לאפות הרי זה מותר
 if this is done to strengthen the walls of the oven

תנו רבנן
מולגין את הראש ואת הרגלים ומהבהבין אותן באור
 אבל אין טופלין אותם בחרסית ולא באדמה ולא בסיד
 ואין גוזזין אותן במספרים ואין גוזזין את הירק בתספורת שלו
 אבל מתקנין את הקונדס ואת העכביות

ומסיקין ואופין בפורני ומחמין חמין באנטיכי
 One may use a large oven, or large water urn on Yom Tov if he needs the larger capacity even though it requires greater effort on Yom Tov

8

תנו רבנן
אין נופחין במפוח אבל נופחין בשפופרת
 מעשה אומן

One may not fan the flames of a fire using bellows since that is a more professional tool and appears as a מעשה אומן

ואין מתקנין את השפוד ואין מחדדין אותו

9 Zugt the Mishna:
ועוד אמר רבי אליעזר
עומד אדם על המוקצה ערב בשביעית
ואומר מכאן אני אוכל למחר
One may, in a Shemita Year, designate on Erev Shabbos, fruits that have been set out for drying, for use on Shabbos, by verbally declaring that he will be using them on Shabbos. Normally this is not possible, since תרומות ומעשרות need to be taken from the fruits, which is usually not done until the fruits are dried, which is their מלאכה. Shmita produce, however, is from תרומות ומעשרות, and so this designation may be performed on Erev Shabbos without any concern about the fruits not having been Maasered.

וחכמים אומרים עד שירשום ויאמר מכאן ועד כאן
The Chachamim maintain that verbal designation is not sufficient to remove the Muktzah status. One must physically mark off which fruits he wishes to use on Shabbos, since he has been מקצה the fruits actively by originally placing them out to dry.

9 ועוד אמר רבי אליעזר
עומד אדם על המוקצה
ערב שבת בשביעית
ואומר מכאן אני אוכל
למחר
This designation may be performed on Erev Shabbos without any concern about the fruits not having been Maasered
חכמים אומרים
עד שירשום ויאמר מכאן ועד כאן
Verbal designation is not sufficient to remove the Muktzah status

10 The gemara begins:
We know that in order for produce to become הוקבע למעשר - obligated in תרומות ומעשרות, two conditions must be met:
-1- נגמרה מלאכתו - The processing has been completed -
-2- רואה פני הבית - It was brought in to the house to be used -
Before this has been done,
- אכילת קבע מן התורה it may be eaten even
- אכילת עראי - it may only be eaten

10 For produce to become obligated in תרומות ומעשרות, two conditions must be met:
נגמרה מלאכתו
רואה פני הבית
Before this has been done...
מדרבנן it may only be eaten
מן התורה it may be eaten even
אכילת קבע
אכילת עראי

11 However,
שבת קובעת למעשר -
If the produce has been designated to eaten on Shabbos, it becomes הוקבע למעשר, and one may no longer eat from it even before separating תרומות ומעשרות עראי -
As we see from the following Mishnah:
תנן התם
תינוקות שטמנו תאנים מערב שבת
ושכחו ולא עשרו
למוצאי שבת לא יאכלו
אלא אם כן עשרו
Figs which children hid on Erev Shabbos for Shabbos may not be eaten on Motzei Shabbos until Ma'aser has been taken.

11 However...
שבת קובעת למעשר
and one may no longer eat from it even before separating תרומות ומעשרות עראי -
תינוקות שטמנו תאנים מערב שבת
ושכחו ולא עשרו
למוצאי שבת לא יאכלו אלא אם כן עשרו

12 Another Halachah is חצר קובעת למעשר
 If the produce was brought into the courtyard it becomes הוקבע למעשר - as if it was brought פני הבית, and one may no longer eat from it even אכילת עראי before separating תרומות ומעשרות. However, that is only if it was מלאכתו, ready to be eaten.
 As we see from the following Mishnah:
 ותנן נמי המעביר תאנים בחצרו לקצות בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורים
 Figs that were brought into the garden in order to dry them, one may eat from them באכילת עראי, without separating תרומות ומעשרות, since they are not מלאכתו - they are not ready to eat, because he set it out to dry.
 Therefore,
 בעא מניה רבא מרב נחמן שבת מהו שתקבע מוקצה למעשר בדבר שלא נגמרה מלאכתו
 Is Shabbos קובע למעשר even produce which is מלאכתו?

12 חצר קובעת למעשר
just as if it was פני הבית, and one may no longer eat from it even אכילת עראי before separating תרומות ומעשרות.
 However...
 that is only if it was מלאכתו
 ותנן נמי המעביר תאנים בחצרו לקצות בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורים
 בעא מניה רבא מרב נחמן שבת מהו שתקבע מוקצה למעשר בדבר שלא נגמרה מלאכתו
 Is Shabbos קובע למעשר even produce which is מלאכתו?

13 Rav Nachman replied;
 לימוד ערוך הוא בידינו שהשבת קובעת בין בדבר שנגמרה מלאכתו בין בדבר שלא נגמרה מלאכתו
 Unlike חצר which is only קובע למעשר produce which is נגמרה - מלאכתו

13 Rav Nachman replied...
 לימוד ערוך הוא בידינו שהשבת קובעת בין בדבר שנגמרה מלאכתו בין בדבר שלא נגמרה מלאכתו
 Unlike חצר which is only קובע למעשר produce which is נגמרה - מלאכתו

14 Mar Zutra tries to support this from our Mishna, where we learned ועוד אמר רבי אליעזר
 'עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית וכו' טעמא דשביעית דלאו בר עשורי הוא הא בשאר שני שבוע הכי נמי דאסור מ"ט לאו משום דשבת קבעה
 We see that Shabbos is קובע למעשר even produce which is לא נגמרה מלאכתו

14 Mar Zutra tries to support this from our Mishna...
 ועוד אמר רבי אליעזר 'עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית וכו' טעמא דשביעית דלאו בר עשורי הוא הא בשאר שני שבוע הכי נמי דאסור מ"ט לאו משום דשבת קבעה
 We see that Shabbos is קובע למעשר even produce which is לא נגמרה מלאכתו

15 However this proof is rejected by the gemara, because in the case of our Mishnah the produce is not חייב in מעשר because שבת was קובע it, but rather because he actively designated the produce by saying אני אוכל למחר - which makes it like נגמרה מלאכתו - ready to eat.

And really, our mishna could have been speaking about the same case not taking place on Shabbos. However, the mishna wished to teach us an additional law by the way, which is that טבל מוכן הוא אצל שבת

Tevel is considered as מוכן as far as Shabbos is concerned and it is not considered מוקצה מחמת איסור, as the prohibition of taking תרומות ומעשרות on Shabbos is a תקנה דרבנן. And while we are bound by this תקנה and may not separate תרומות ומעשרות on Shabbos,

אם עבר ותקנו מתוקן

If someone disregarded this תקנה and separated תרומות ומעשרות on Shabbos, the produce may be eaten.

15

However this proof is rejected by the gemara because in the case in our Mishna he actively designated the produce by saying אני אוכל למחר which makes it like נגמרה מלאכתו

Our mishna could have been speaking not taking place on Shabbos

However, the Mishna wished to teach us an additional law by the way, which is that טבל מוכן הוא אצל שבת

אם עבר ותקנו מתוקן